

HAURREN ESKUBIDEI BURUZKO HITZARMENA

9-11 urte bitarteko neska-mutilentzat egokitutako bertsioa

Art. 1 HAURREN DEFINIZIOA
Eskubide hauek haur guztiari aplikatzen zaizkie, jaiotzen direnetik hemezortzi urte bete arte.

Art. 2 EZ DISKRIMINATZEA
Hitzarmeneko eskubideak haur guztiari dagozkie, haien sexua, jatorria, hizkuntza edo erlijioa edozein direla ere.

Art. 3 HAURREN INTERES GORENA
Haurrei buruz edo haien bizitzari buruz erabakirik hartu behar denean, haurrek izan behar dute irizpide lehen eta garrantzitsuenak.

ESTATUEK ESKUBIDEAK BETEARAZTEKO DUTEN ERANTZUKIZUNA

Gobernuek, erakundeek eta pertsona guztiak eskubide hauek ezagutzera eman behar dituzte, mundu osoan errespetatu daitezzen.

Art. 4

I.- GIZA ESKUBIDEAK

Pertsonen duintasunak pertsona izate hutsagatik dagozkien eskubide eta askatasunak errekonozitu eta errespetatzea eskatzen du. Giza eskubideak direlakoetan dago jasota hori. Eskubideok berdinak dira denontzat, gure adina, sexua, arraza, kolorea, jatorri nazional, etniko edo soziala, erlijioa, iritzia, hizkuntza, exgaitasuna edo beste edozein gorabehera pertsonal nahiz sozial edozein direla ere. Haurrek ere eskubide horiek dituzte. Horrez gain, zuzi dagozkizuen eskubide batzuk dituzte: haurren eskubideak. Estatuei eta jende helduari dagozkie eskubide horiek betearazteko ardura.

II.- HAURREN ESKUBIDEEN HITZARMENA

1989an 193 herrialdek hitzarmen hau sinatu zuten haurren eskubideak babesteko asmoz. Poster hauetan daukazue eskubide horiek. Hitzarmen horretako eskubide guztiak errespetatzeko oinarri diren lau nabarmentzen dira: diskriminatua ez izateko eskubidea (2. artikulua); haurren interes gorena babesteko eskubidea (3.1. artikulua); bizitzarako, biziraupenerako eta garapenerako eskubidea (6. artikulua); berei dagozkien gai guztietan beren iritzia emateko eskubidea, eta, ahal den neurrian, iritzi hori aintzat hartua eta errespetatua izateko eskubidea (12. artikulua). Estatuek beste bi hitzarmen sinatu dituzte, Hitzarmenari lotutako Aukerako Protokoloak direlakoak: haurren salmentaren, haurren prostituzioaren eta haurrak pornografian erabiltzearen aurkakoak da bat, eta haurrak gatazka armatuaren parte hartzearen aurkakoak, bestea.

III.- HAURREN ESKUBIDEEN HITZARMENEN HIRUGARREN AUKERAKO PROTOKOLOA

Hitzarmen horri jarraiki, Haurren Eskubideen Batzordea delako organo independentean salaketak aurkez ditzakezue idatziz, bakarka nahiz taldean, eta zuen herrialdean kexa aurkezteko dituzuen bide guztiak agortutakoan, Haurren Eskubidei Buruzko Hitzarmenean eta hari lotutako bi protokoloetan jasotako eskubideak errespetatu ez zaizkizuela iruditzen bazaizue.

Art. 6/27 BIZIMODU DUINA IZATEKO ESKUBIDEA

Haur guztiak dute bizitzeko eskubide indibidual eta eskusiboa. Haur guztiak dute ondo bizitzeko eskubidea, behar bezala hazi eta garatu ahal izateko moduan.

Art. 8 NORTASUNERAKO ESKUBIDEA

Haur guztiak dute beren nortasuna, nazionalitatea, izena eta senideekiko harremana babesteko eskubidea.

Art. 7 IZENA ETA NAZIONALITATEA IZATEKO ESKUBIDEA

Haur guztiak inskribatu egin behar dira jaiotakoan, eta eskubidea dute izena eta nazionalitatea izateko, gurasoak ezagutzeko eta haiek zainduak izateko.

Art. 12

Art. 11 IRTIZIA EMATEKO ETA ENTZUNAK IZATEKO ESKUBIDEA

Haur guztiak eskubidea dute gai guztiari buruz duten iritzia libreki emateko eta berekin zerikusia duten gaietan entzunak izateko. Horrek esan nahi du eskubidea dutela komunitateko eta gizarte arlo desberdinetan parte hartzeko.

Art. 9/20 GURASOENGANDIK BANANDUTAKO NESKA-MUTILEN BABES BEREZIA

Familiatik banandutako haurrek eskubidea dute agintarien babesa eta laguntza jasotzeko.

Art. 11

Art. 13 ADIERAZPEN-ASKATASUNERAKO ESKUBIDEA

Haur guztiak dute adierazpen-askatasunerako eskubidea. Eskubide horrek esan nahi du askatasuna izan behar dutela era guztietako informazio eta ideiak bilatu, jaso eta zabaltzeko, beste inoren eskubideen aurka ez badoaz.

Art. 14 PENTSAMENDU, KONTZIENTZIA ETA ERLIJO ASKATASUNA

Haur guztiak eskubidea dute nahi duten pentsaera, kontzientzia eta erlijioa izateko.

Art. 15 BESTEekin ELKARTZEKO ESKUBIDEA

Haur guztiak eskubidea dute besteekin elkartzeko eta bilkura baketsuak egiteko.

Art. 16

Art. 17 INTIMITATERAKO ESKUBIDEA

Haur guztiak eskubidea dute beren bizimodu pribatua izateko. Haien pribatutasuna, familia eta korrespondentzia (gutunak, SMSak, posta elektronikoa) erasoetatik babestu beharra dago.

Art. 17 INFORMAZIO EGOKIA JASOTZEKO AUKERA

Haurrek eskubidea dute haien ongizate sozial, espiritual eta morala eta haien osasun fisiko eta mentala sustatzeko helburua duten informazio eta materialak eskuratzeko, hainbat iturritatik.

Art. 21 HARRERA EDO ADOPZIO KASUETARAKO BABESA

Haur bat adoptatu edo harreraren hartzen den kasuetan, harekin zerikusia duen erabakiren bat hartzeko garaian, haren ongizate pertsonala izango da lehentasun nagusia.

Art. 18 GURASOEN ERANTZUKIZUNA HAURREN EGUNEROKO ZAITZAN

Haurren heziketa eta garapeneraren gaineko erantzukizuna haien gurasoei dagozkie. Agintariak laguntza egokia eman behar diete gurasoei zeregin horiek bete ahal izateko.

Art. 19/34 TRATU TXARREN AURKAKO BABESA

Haurrek eskubidea dute edozein eratako kalte, gehiegikeria eta tratu txarretatik babestuta egoteko, eta hor sartzen dira era guztietako esplotazio eta sexu-abusuak.

Art. 23 EZINTASUNA DUTEN HAURREN ESKUBIDEAK

Ezintasun fisiko, sentzorial edo psikikoren bat duten haur guztiak eskubidea dute bizitzeko gauza onez gozatzeko, beste haur guztiak bezalaxe.

Art. 24 OSASUNERAKO ETA OSASUN-ZERBITZUETARAKO ESKUBIDEA

Gaixorik daudenean, osasun-etxera joateko eta sendatuak izateko eskubidea dute haurrek.

Art. 30 GUTXIENGOEN BABESA

Gutxiengo etniko edo erlijioso batekoak diren edo hizkuntza gutxituren bat hitz egiten duten haurrek eskubidea dute beren bizitza kulturala izateko, beren erlijioa praktikatzeko eta beren hizkuntza erabiltzeko.

Art. 38 HAURRAK SOLDADU GISA ERABILTZEAREN AURKAKO BABESA

Gatazka armatuak dauden lekuetan, haurrek babesa izan behar dute gatazkan aktiboki ez parte hartzeko.

Art. 31 JOLASTEKO ETA ATSEDEN HARTZEKO ESKUBIDEA

Haur guztiak eskubidea dute jolasteko eta atsedeen hartzeko, eta beren adinari dagozkien jolas-jardueretan parte hartzeko.

Art. 28 HEZKUNTZARAKO ESKUBIDEA

Haurrek eskubidea dute aukera-berdintasunean oinarritutako hezkuntza jasotzeko eta lehen hezkuntzak nahitaezkoa eta doakoa izan behar du jende guztiarentzat.

Art. 32 LAN ARRISKUTSUEN ETA LANEN ESPLITAZIOAREN AURKAKO BABESA

Haur eta gaztetxoek eskubidea dute ekonomikoki esplotatuak ez izateko. Lan egiten badute, beren osasun edo garapenerako kaltegarriak ez diren baldintzetan aritzeko eskubidea dute.

Art. 42 HITZARMENAREN ZABALKUNDEA

Eskubide hauek ezagutzera eman behar dituzte gobernuek, erakundeek eta pertsona guztiak, mundu osoan errespetatu daitezzen.